

«MottakerNavn»
«Adresse»
«PostNr» «Poststed»

Trondheim, 29.11.2023

Deres ref.:
«Ref»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/6330

Saksbehandler:
Anders Braa

Vedtak i klagesak om skadefelling av bjørn i deler av Snåsa kommune

Vi viser til klager fra Aktivt rovdyrvern av 16. juli og fra NOAH – for dyrs rettigheter av 18. juli 2023 på Statsforvalteren i Trøndelag sitt vedtak om skadefelling av bjørn 14. juli 2023. Klagen er fremsatt innenfor tidsfristen. Klagesakene ble oversendt til oss 21. juli 2023. Vi viser til foreløpig svar på klage av 11. oktober 2023.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak.

Vedtaket er fattet etter rovwiltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Snåsa kommune fikk etter søknad tillatelse til å skadefelle en bjørn 14. juli 2023. Bakgrunnen var funn av to kadaver av sau, som begge var påvist drept av bjørn. Området er utenfor forvaltningsområdet for bjørn, og Statsforvalteren vurderte skadepotensialet som stort. Fellingstillatelsen ble gitt fram til 20. juli 2023.

Det ble felt en hannbjørn i medhold av denne tillatelsen.

Klagene

NOAH har følgende hovedpunkter:

- Peker på at vilkåret om bestandens overlevelse ikke er oppfylt, og at Føre-var-prinsippet må komme til anvendelse
- Mener vilkåret om skade er ikke oppfylt
- Mener vilkåret om at "formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte" ikke er oppfylt

Aktivt rovdyrvern har følgende hovedpunkter:

- Risikoen for å felle binne i en region som ligger under bestandsmålet er stor

- Mener at vilkåret om "formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte" ikke er oppfylt
- Mener at kunnskapsgrunnlaget ikke er oppfylt, og at Føre-var-prinsippet må komme til anvendelse
- Mener at det ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.

Begge klagen ber om at vedtaket blir omgjort. Det vises til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til Statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Brunbjørn er fredet. Det er likevel mulig å felle bjørn, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Vi viser til at målet med skadefelling primært er å håndtere akutte skadesituasjoner, eller der hvor skadepotensialet er overhengende. Skadefelling skal kun iverksettes dersom uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. naturmangfoldloven § 18.

Betinget kvote

I region 6 er bestandsmålet for bjørn ikke nådd, men bestandsestimatet for landet er rundet av til 10 ynglinger i 2022. Det betyr at rovviltnemnda fremdeles har myndigheten til å eventuelt vedta kvote for betinget skadefelling, jf. rovviltforskriften § 8. Rovviltnemnda vedtok for 2023 en betinget skadefellingskvote på inntil tre bjørner i region 6 som Statsforvalterne kan benytte fra 1. juni 2023.

Vedtaket om betinget kvote er klagebehandlet av Klima- og miljødepartementet 14. juli 2023, som har opprettholdt vedtaket, men med et supplerende vilkår om at de tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles skal være iverksatt.

Vedtaket om betinget kvote har gitt Statsforvalterne i Trøndelag og Møre og Romsdal myndighet til å vurdere skadefelling i konkrete situasjoner. Ved vurdering om det skal gis tillatelse til skadefelling, skal statsforvalteren vektlegge føringene i den regionale forvaltningsplanen og drøfte skjønnskriteriene som er listet opp i rovviltforskriften § 9 og vurdere det opp mot den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

Områdets betydning som beitemark

Området det er gitt tillatelse til felling i er prioritert beiteområde. Statsforvalteren har vurdert området som er viktig beiteområde. Vi tiltrer denne vurderingen.

Skadeomfang og potensiale for skade

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et element for å iverksette en skadefelling, er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises som tatt av rovvilt.

Dersom det er sannsynlig at skadesituasjonen vil vedvare, og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis.

Det går om lag 750 sau og lam på beite i området. Området er i prioritert beiteområde, og i henhold til prinsippet om differensiert forvaltning skal det være en lav terskel for felling av skadegjørende rovvilt i beiteprioriterte områder.

Miljødirektoratet viser til at per 14. juli var det i alt påvist bjørneskade på 2 sauer i dette beiteområdet. I etterkant av søknaden ble det funnet ytterligere en sau drept av bjørn. Det foreligger dessuten et betydelig potensial for fremtidige skader dersom bjørnen fortsetter å oppholde seg der. Vurderingen er gjort i lys av tidligere erfaringer med bjørn som tar sau i områder med mye sau på utmarksbeite.

Det forelå ingen mistanke om at skaden var forvoldt av binne.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Miljødirektoratet slutter seg til Statsforvalterens vurderinger om mulighetene for å sette inn andre forebyggende tiltak for å forhindre fremtidig skade, og at det i den aktuelle situasjonen ikke var andre tilfredsstillende forebyggende løsninger enn å iverksette skadefelling. Det at området er et prioritert beiteområde har betydning for hvor inngripende tiltak som vil være aktuelle å iverksette. Miljødirektoratet slutter seg Statsforvalterens vurderinger.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Trøndelag sitt vedtak og vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet. Vi tiltrer i det vesentlige Statsforvalterens vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalterens vedtak om felling av bjørn i deler av region 6, datert 14. juli 2023.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

SNÅSA KOMMUNE	Sørsivegen 6	7760	SNÅSA
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
MATDEPARTEMENTET			
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 56	7701	STEINKJER
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Roviltnemnda i region 6	Postboks 2600	7734	STEINKJER